

עטרת שלוש

קול קאמרא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ו

וידבר הוי"ה אל משה לאמר. צרור את המדינים והקניזים אתם. כי צררים הם לכם
בנקליהם אשר נקלו לכם על דבר פעור ועל דבר קנזי בת נשיא מדין אהתם המקה ביום
המקה על דבר פעור. (כה טז-יח).

עטרת ראשנו
דברי תורה מכ"ק אדמו"ר שליט"א

וזה לשונו: דע כי רבי חנינא בן תרדיון גלגול
ניצוץ הטוב של שכם בן חמור וכו', לכן
רחב"ת ר"ת ר'בי ח'נינא ב'ן ת'רדיון עיי"ש.
היינו שעל ידי המעשה של דינה נתקן
נשמות רבי חנינא בן תרדיון מהקליפות,
כמו כן על ידי שפינחס קנא לאלהיו הוציא
ותיקן הנשמות של נדב ואביהוא.

ע"י היחוד של יסוד ומלכות נתקנו הנשמות
של נדב ואביהוא

והטעם בזה כי הרי ביארנו שעל ידי
פינחס והמלחמה במדין נתקן היחוד
של יסוד ומלכות, כמו כן נדב ואביהוא
מרמזים אל היחוד, כי נדב הוא אותיות
ב"ן ד', בחינת מלכות, כי שם ב"ן הוא
במלכות, עם אות ד' שהוא שורש של ה'
שניה של הוי"ה. ואביהוא הוא אותיות
אבי הוא, בחינת יסוד שהוא בחינת אבי
דכורא, וגם יש בו אותיות יה"ו להשלמת
יחוד שם הוי"ה ב"ה. שעל ידי שנתקן
היחוד של יסוד ומלכות נתקנו הנשמות
של נדב ואביהוא.

הקב"ה יעזור שיהיה התיקון והיחוד
השלם, בביאת גואל צדק במהרה בימינו
אמן.

רעוא דרעוין תשפ"ד לפ"ק

גילוי עריות שהוא פגם ביסוד, ועל ידי זה
יהיה היחוד של יסוד ומלכות בשלימות.

כוונת רש"י צרור כמו זכור שמור

וזהו מה שבא לרמז כאן רש"י שפירש
צרור כמו זכור שמור לשון הוזה, כי איתא
בזהר הקדוש (ח"א מח): זכור לדכורא,
שמור לנוקבא. היינו שכל הכוונה של
המלחמה עם מדין היתה כדי להחזיר
בחזרה את היחוד של יסוד ומלכות ע"י
העלאת הניצוצין קדישין.

בפינחס נתגלגל בו נשמות של נדב ואביהוא
ולפי זה יש לומר עוד, דאיתא בזהר
הקדוש (ח"ג ר"ג. ר"ז). שבשעה שהרג פינחס
לזמרי בן סלוא פרח ממונו נשמתו,
ונתגלגל בו הנשמות של נדב ואביהוא,
ולכן כתוב 'פינחס בן אלעזר בן אהרן
הכהן' תרי פעמים בן, כי נתגלגל בו
הנשמות של נדב ואביהוא, ולכן הוא
נקרא בן אהרן ממש עיי"ש.

ע"י שפינחס קנא לאלהיו הוציא ותיקן
הנשמות של נדב ואביהוא

וא"כ יש לומר שכמו דאיתא ממרן
האר"ז ל' בלקוטי תורה (וישלה) על הפסוק
'והארץ הנה רחבת ידים' (בראשית לד כא),

'צרור' כמו זכור שמור

פרש"י צרור כמו זכור שמור לשון הוזה,
עליכם לאייב אותם. להבין מה מרמז כאן
רש"י באמרו כמו זכור ושמור.

בני ישראל פגמו ביחוד של יסוד ומלכות

והנראה לומר, דהנה בני ישראל חטאו
ב' עבירות, אחד חטא עבודה זרה
והשניה חטא גילוי עריות, ועל ידי זה
פגמו ביחוד של יסוד ומלכות, כי החטא
של עבודה זרה פוגם בספירת המלכות
(פע"ח שער ר"ח פ"ה), כי פורק ממנו עול
מלכות שמים. והחטא של גילוי עריות
הוא פגם בספירת היסוד.

הקב"ה אמר למשה שיעלה הניצוץ"ק שנפלו
ע"י ע"ז וג"ע

וזהו אומרו צרור הוא לשון קשר וחיבור
כמו 'צרור כספו' (בראשית מב לה) 'צרור
המור' (שיר השירים א ג), וגם צרור בגי'
מלכות. היינו שהקב"ה אמר למשה רבינו
שצריך לחבר ולקשר בחזרה היחוד של
יסוד ומלכות, על ידי שיעלו את הניצוצין
קדישין שנפלו על דבר פעור שהוא חטא
עבודה זרה שהוא פגם במלכות, ועל דבר
קנזי בת נשיא מדין אהתם שהוא חטא

עטרת פז

אמדות טהורות מרבתינו זי"ע

פִּינָחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הִכְהֵן הָשִׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כה יא)

פנחס זכה לנשמות נדב ואביהוא, והיה 'בן אלעזר' וגם 'בן אהרן הכהן' שנתכהן פנחס (ובחים קא:), כי על ידי קינאת השם ומסירות נפש זכה שבחינתו ושורשו נתעלה עם המלכות, להיות מעין עתיד 'עטרת בעלה' (משלי יב ד).

וזהו ח"י מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וְהִיָּתָה לוֹ וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהֵיוּ וַיַּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כה יא)

ישראל טעו בענין פעור שכיוונו לבושת, אבל זה טעות גדול, שעבודת פעור עיקר עבודתו לקבל בזיון וליסבול, וזה קליפה קשה, ומשה בענווה אמיתית שלו הכניעו וביטלו מן העולם. ואם התרו בו, דע שכל יותר שאתה מכון לבושת זה הוא עבודתו, חייב סקילה. אבל ישראל טעו בזה ולא ידעו הלכה זאת, על כן כיפר פנחס עליהם 'ויכפר על בני ישראל'.

וזהו ח"י מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

צָרוּר אֶת הַמִּדְיָנִים וְהַכִּיתֶם אוֹתָם (כה יז)

צרוור מלא ואו. כי המדינים הם חמשה גבורות, וצריכין להעלות הקדושה שבהן, להיות צרוורים וחתומים, ובהם והכיתם כשתעלה מהם הקדושה לצרוור החיים, ובהם נעשה הם מתים פגרים.

'היכל הברכה' דף קסט: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

צָרוּר אֶת הַמִּדְיָנִים וְהַכִּיתֶם אוֹתָם (כה יז)

עיינ ליקוטי תורה שמואל תילים, כי על ידי חטא זנות זה עם מדין, קלטה הקליפה ברחמה כמה נשמות, וצריכין להרוס אותם כמבואר בלק"ת תילים, עיינ שם דרוש נורא. ובהם תבין והכיתם אותם להרוס ולנתון ולשבר יסודית דקליפה שפגמו ישראל בקדושה ותיקנו בקליפה, עד שביירו רכוש גדול שבי מלקוח הבו כמבואר בליקוטי תורה, והעלו אותם אל יחוד עליון בסוד 'ויבאו אל משה וגו' את השב' (לא יב) חסר יוד, שדרש מרן האר"י שהוא מלשון יחוד, ולזה 'ויבאו את השב' אל המחנה הקדושה מה שירדו, ונפגם על ידי מעשה הרע, ואח"כ 'ויבאו אתו' (שם נד) חסר יוד, שהעלו גם פגם המחשבה אל יחוד עליון, ולזה תרין 'ויבאו' אלו חסרים יוד בכל קריא.

'היכל הברכה' דברים דף קסט: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וְעַל דְּבַר בְּזִבְי בֵּת נִשְׂאִי מִדֶּן אֶתְחַם וגו' (כה יח)

אתחם חסר ואו, כי החיות והקדושה שבה כבר ניתקן וחזר אל הקדושה, ואין להם שייכות בקדושה

שלה, ולכן אתחם חסר ואו, אבל 'אתחם' (בראשית לד כז) 'אתחתינו' (שם לא) דדינה לבד מלאים ואו, כי אדרבה נדבק בה כל הקדושה של שכם, ונתוסף בה ניצוצי קדושה על קדושת נשמתה, ולכן **אתחם** מלא ואו, כמבואר בזהר (במדבר קיט). כל תוספת ואו הוא חלק הקב"ה קדושה עליונה.

'היכל הברכה' דף קסט: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וְהַעֲמַדְתָּ אוֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כָּל הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם (כו יט)

צריך לדעת הלשון 'לעיניהם'. אלא שהרי נעשה יהושע מלך במקומו של משה, ולכן כתוב 'לעיניהם' היינו שיהיה מלך וראש ישראל הנקרא 'עני העדה' (במדבר טו כד), וזה הפירוש 'לעיניהם' שהוא נעשה יהיה 'עני העדה', ע"י שמושה מסר לו את ד' חלקי התורה פרד"ס, כדברי חכמנו"ל (ב"ב עה). פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה. ולזה טעם רביעי על האות 'ת' לרמוז על ד' פרד"ס חלקי התורה שמסר לו משה, וזה מש"כ 'והעמדת' לשון עומד ודורש (ברכות לו:), 'לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה' כדברי רש"י ז"ל תן לו מתורגמן שידרוש בחייד, שלא יאמרו עליו שלא היה לו להרים ראש בימי משה.

'פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וזהו לפנינו (תהלים צו) בדרך עבודת הבורא ב"ה. זה ביסוד צדיק כנודע, שאינו פוגם בברית קודש, ואפילו כשהוא פוגם ח"ו איז תיכף ומיד הוא מתקן. וזה במלכותו 'ומלכותו בכל משלה' (שם קיט) והבן כל זה. אבל יש חילוק אחד ביניהם, שיש מי ששורשו בעשר ספירות קדושות דאצילות, ויש מי ששורשו מעשר ספירות דבריאה, ויש ששורשו מעשר ספירות קדושות דיצירה, ויש ששורשו מעשר ספירות קדושות דעולם העשיה הכל כנודע.

לזה אמר משה רבינו אל הקב"ה, שבודאי אתה **יפקוד ה' אלהי כל הרוחות העולם, לכל בשר של העולם הגשמי הזה**, אבל על כל זה איש על העדה איש זה צדיק הדור, שיש לו חלק אלהי ממעל, והוא מקבל שפע מכל הצינורות מלמעלה למטה לצורך ישראל, והולכים דרך צדיק הדור הזה, כמו שכתב נמי רבינו אלקי רבי אלימלך זלה"ה בספרו נועם אלימלך, שכל ההשפעות יורדים מלמעלה למטה דרך צינור של צדיק הדור כנודע. לזה אמר **איש על העדה** שהם עשר ספירות של כל עולם ועולם, והם בחינת צינורות להשפיע לכל אחד השייך לשורשו, לזה דייקא צריך **איש צדיק הדור**, על העדה שיקבל משם השפעות של כל ישראל, והוא יתן לכל בר ישראל הצריך לו והבן.

'בן ביתי' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

משפיעים הצינורות לכל בני בשר של עולם העשיה, והוא דייקא על ידי צדיק הדור, שהוא ממוצע בין ישראל הקדושים לאבינו שבשמים, כמו שהיה משה ואהרן עצמם, שהם היו ג"כ בחינת ממוצע בין ישראל לאבינו שבשמים כנודע. ה"ה כאן כששמע משה רבינו שהוא ג"כ יסתלק מהאי עלמא, ואהרן אחיו כבר לא היה בזה העולם, לזה היה חושב משה רבינו מי ומי ההולכים עם ישראל הקדושים, בין בעבודת הבורא ב"ה, ובין בעניני עולם הזה הצריכים לכל ישראל הקדושים. לזה אמר שבודאי בלי ספק אתה הקב"ה מושגיח על כל באי עולם, אעפ"כ **איש על העדה צריכים ג"כ**.

והעדה דכאן לא מיירי מישראל, אלא שאמרו רז"ל (מגילה כג:) אין עדה פחותה עשרה, שהם עשר ספירות קדושות, כנודע שלא נמצא בעוה"ז שום בר ישראל שלא יהיה לו איזה אחיזה באיזה ספירה מעשר ספירות קדושות, זה בכתר מלכות בראשו. וזה בחכמה חכם בתורה בנגלה ובנסתר. זה בבינה שמבין דבר מתוך דבר. זה בחסד שהוא איש חסד טוב לכל, וגומל חסד עם כל בריה. זה בגבורה דקדושה כמו דוגמא של רבי שמעון בן יוחאי זלה"ה כנודע. וזה בתפארת שתפארת הודו של הקדושה הוא על פניו. זה בנצח שמנצח היצר הרע, איזהו גבור הכובש את יצרו (אבות פ"ד מ"א). זה בהוד 'הוד

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

יִפְקֹד הוּי"ה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה (כו טז)

ר"ל **יפקוד** הוא לשון פקידה כמו שכתוב אצל שרה אמנו ע"ה 'וה' פקד את שרה' (בראשית כא א). ה"ה כאן **יפקוד** הוא לשון פקידה לכל ישראל כל מה שהם צריכים, זה לבנים זרע של קיימא, וזה למזונא רויחא, וזה לחיים ארוכים רפואה שלמה. כל זה הוא לשון פקידה מהשי"ת.

לזה אמר משה רבינו שבודאי בלי ספק **יפקוד ה' אלהי הרוחות כל העולם, לכל בשר תפקוד אתה לכל מה שהם צריכים**, ואתה מפרנס ומכלכל אותם, מקרני ראמים עד ביצי כינים (שבת קז:), וכל בריה ובריה הוא בהשגחת א"ס ב"ה במה שיהיה לו פרנסתו, ומשגיח עליו שיהיה לו, לזה מסתמא בלי ספק **יפקוד ה' אלהי הרוחות כל העולם, לכל בשר של העולם הגשמי הזה**.

אבל על כל זה איש על העדה כלומר אעפ"כ צריך שיהיה ממוצע בין העולמות העליונים שמשם

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

הרה"ק רבי מאיר בן רבי שמואל הלוי
מסטאבניץ ואפטא זצ"ל בעל האור
לשמים כ"ה תמוז תקפ"ט

בשדה התורה

נולד בשנת תק"כ, לאביו הרה"ק רבי שמואל סגל הלוי
רוטנבערג מגזע השל"ה, ולאמו הרבנית מרת פייגא מגזע
הש"ך ע"ה, בנעוריו נתייתם מאביו ואמו הרבנית גידלתו
לבדו. ומסופר שאמו חיבתו מאוד ומעולם לא הקיצתה
משינתו, פעם אחת חלם לו שאמו מקיצתו משינתו, והיה
לו לפלא אחר שאין דרכה בכך, וקם וראה שאמו היא
בתרדמת שינתה, ולא היא שהקיצתה אותו, אז הבין שלא
אמו הזאת הקיצתו, אלא האם כל חי השכינה הקדושה
הקיצה אותו שיקום ויתגבר כארי לעבודת הבורא יתברך.

ויגדל הילד ויגמל, ומיום ליום עלה ונתעלה שמו ללמדן
גדול ובקי וחרץ טובא, ויצא לשוח בשדה, אל מקום
ישיבת הגאון הגדול בדורו רבי אברהם יצחק הכהן כ"ץ בעל
ה'כתר כהונה' ואב"ד סטאבניץ ופינטשוב, רבו זה היה לרבו
המובהק, והשפיע עליו כל תורתו וחכמתו, חיבב והעריץ
אותו יותר מכל שאר תלמידיו בני הישיבה, בהיותו חכים
ובקי טובא, מבין דבר מתוך דבר, ברוב בינה יתירה וחכמה
קדושה, העריצו כ"כ עד שביקש רבו בצוותאו, שיעלה
לפניו לזכות נשמתו בכל מה דאפשר, וז"ל: 'לתלמידי ידידי
הרבני המופלג החסיד מוה"ר מאיר סג"ל נ"י מסטאבניץ,
יותן שמונה עשר זהובים פוליש, נפשי בשאלתי הלא ידוע
לרום מעלתו, מגודל ידיעת התורה, כל תורתו למד ממני,
וברא מוכה לאבא, וכמוהו שתלמיד הגון מוכה לרבו, וכוונתי
שיעלה לפניו, לזכות נשמתו מה דאפשר, וזה חסד של אמת
ומובטחי שימלא בקשתו'.

בשדה הרבנות

בשנותיו הראשונות אחר נישואיו היה חי בדחקות
גדולה, ולמד תורה מתוך הדחק, וכמעט שלא היה בביתו
לחם לאכול, ובביתו לא היה אפילו מנעלים לו ולאשתו רק
זוג אחד לשניהם יחד, וכל פעם שאחד הלך לרחוב העיר
היה הוא לוקח הזוג מנעלים היחידים שהיה להם בביתם.
ופעם אחת אמר הרה"ק רבי דוד מלעלוב זצ"ל, לאשתו
הרבנית ובנו הרה"ק רבי משה: בוא וניסע לסעודת הבוקר
בסטאבניץ אצל רבי מאיר. וכשהגיעו לשם ראתה אשת רבי
דוד מלעלוב איך שהרבנית הולכת עם המנעלים של בעלה
לקנות להם לסעודת הבוקר, ועוד שהיה יום גשם והפשילה
בגדיה למטה עד הארץ, כי לא היו לה אנפלאות (גרביים)
ומשום צניעות הפשילה בגדיה עד למטה, וחזרה כשבגדיה
מלאה רפש וטיט מפני הגשמים, אמרה לבעלה: מה אתה
רוצה מאנשים האלה, אמר לה: עוד יבוא זמן ובבית הזה
ישפך יין כמו מים, ויהיה להם עושר וכבוד.

וכן מסופר שמרוב דחקותו ישב כל ימיו בתענית,
ולעת ערב היתה אשתו הרבנית מבשלת לו קאשע, ומרוב
דחקותם קערה לבישול לא היה להם בביתם, והיתה הולכת
ומבקשת משכינה בכל פעם קערה לבשל קאשע. פעם
אחת נתעכב רבי מאיר בבית המדרש אחר תפילת ערבית,

והשכינה שהשאלה הקערה ביקשה שיחזיר לה, והרבנית
ביקשה ממנה שתמתין עד שיחזור בעלה, המתנה השכינה
קצת וראתה שהוא מתעכב יותר מדי מלבוא, הלכה לתנור
להוציא משם הקערה, וכשראתה הרבנית שהיא תופסת
הקערה קפצה גם היא ותפסה הקערה, תוך כדי התאמצות
נפלה הקערה על הארץ ונשברה, ומאכל הקאשע שבתוכו
נשפך ונתלכלך עד שלא היה ראוי לאכילה, ובכחה מרוב
צער ועגמת נפש על שלא יהיה לבעלה מה לאכול אחר יום
תעניתו, בתוך כך כשחזר מבית המדרש וראה עינה הבוכיות
של אשתו וסיפרה לו כל המעשה, אמר לה: הניסיון הזה
הוא הניסיון האחרון שהיה לנו, ומעתה ייטב ה' לנו, ועוד
נוכה לאכול בקערות של כסף, למחרת המעשה שיגרו
לו כתב רבנות העיר סטאבניץ על מקום רבו בעל ה'כתר
כהונה', שעבר לכהן בעיר פינטשוב, ועל פי עצתו קיבלו את
תלמידו רבי מאיר שימלא את מקומו, ומאז רמה קרנו והון
ועושר בביתו, ולכבוד חג הפסח לרגל קבלת הרבנות קיבל
מעושר אחד מוורשא קערת כסף במתנה.

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל בעל
ה'אוהב ישראל', הגיע פעם אחת אליו, ואמר לו: יען שרואה
ברוח הקודש שהוא צריך למלאות מקומו ברבנות אפטא,
ואין מלכות נוגעת בחבירתה, וצריך אני להסתלק מהעולם,
ע"כ מצאתי עצה של למדן, ואפטר אני מעצמי מהרבנות
ואעקף את דירתי למדינה אחרת, (ועבר לעיר יאס), ועתה
עמוד ומלא את מקום רבנות אפטא המגיע לך, ורבי מאיר
נתיישב בעיר אפטא על מקום האוהב ישראל, ובה כיהן עד
יומו האחרון ועל שמה נקרא.

בשדה החסידות

אח גדול היה לו לרבינו ושמו הרה"ק רבי מרדכי
מסטאבניץ זצ"ל, מגדולי תלמידי רבינו יעקב יצחק הלוי
זצ"ל החוזה מלובלין, ובהשפעת אחיו נסע להסתופף בצל
החוזה, והיה לחד מן חברי קדישא דיליה, וכשהגיע אל
החוזה אמר לו זוכרים אנו אותך כליו עד זקננו לוי בן יעקב,
שגם החוזה היה לוי, ושנינו עמדנו יחד בקרוב זה אצל זה
על הדוכן. בעת האירוסין הגדולה בחצר הקודש לובלין בין
שני תלמידיו גדולים, ה"ה רבינו הגאון הקדוש רבי אלכסנדר
סנדר מאמארינא זיע"א בעל ה'זכרון דברים', העומד מצד בנו
החתן רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים
רבי יצחק אייזיק מאמארינא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', עם
הרבנית מרת גיטל בתו של רבינו הגאון הקדוש רבי אברהם
מרדכי מפניטשוב זיע"א, היה רבי מאיר יחד עם הרה"ק
בעל ה'מאור ושמש' ערבים קבלנים מצד הכלה, וזה הלשון
בשטר התנאים: ע"ק מצד הכלה, ה"ה הרב הגדול החסיד
המפורסם כ"ש מוה"ר קולנימוס בן המנוח מו' אהרן הלוי
ז"ל, וה"ה הרב הגדול החסיד המפורסם כ"ש מוה"ר מאיר
בן המנוח מו' שמואל הלוי ז"ל, וכשקרא החוזה את שטר
התנאים אמר במקום ערב קבלן אמר 'עקשן קדוש'.

בצל רבו מלובלין הכיר ונתוודע אל רבינו הגאון הקדוש
רבי אברהם מרדכי מפניטשוב זיע"א, והיה תלמיד חבר שלו,
ונסע לשבתות ויומי דפגרא אליו. ומסופר שפעם בסעודת
ראש חודש כשהגיע רבי מאיר בצל רבו רבי אברהם מרדכי
בפינטשוב, הביא מוכר היין על השלחן הטהור יין חדש
לכבוד האורח, וכאשר מוגר רבינו רבי אברהם מרדכי מהיין,
שאל את המוכר: מהיין לקח היין האלה, ואמנם לפתע נזכר
המוכר שלקח את הבקבוק ממקום שהיה לו סתם יינם.

בשדה המנהיגות

בשבת פינחס האחרונה שנת הסתלקות רבינו החוזה
מלובלין, והדרך לובלין היה שהבעל קורא לא היה מחלק

הקוראים, כפי הנדפס בחומשים, אלא כפי מה שהוראה
רבינו החוזה שעמד על יד הקורא וסימן לו היכן שיפסיק,
ובשבת הזאת שהיה רבי מאיר בלובלין ונתן לו רבו לוי, לא
כמהנו שהיה עולה בעצמו לוי, והתחיל הקורא לקרות
ולא הראה לו רבו היכן לסיים, עד שהגיע בפסוק 'פקוד
ה' אלוקי הרוחות איש על העדה אשר יצא לפניו ואשר
יבא לפניו', שם הראה לו החוזה לסיים, והיה כעין
סמיכה שימשיך את שלהבת לובלין בגלילות פולין. ולאחר
הסתלקות החוזה היה רבי מאיר רבם ומנהיגם של אלפי
חסידיו פולין שדבקו לאורו ומשנתו של רבינו החוזה.

בין הבאים להסתופף בצל קדשו, היה רבינו הגאון
הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק
מקאמארינא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', עת שהיה גר אחר
נישואיו בפולין, נסע גם כן על שבת אחת אצל רבי מאיר
שחיבבו והעריצו במשך כל השבת, וסמך ידיו עליו.

היה השפעתו גדולה על כל סביבו ואפילו הגויים היו
יראים מפניו, תפילתו היתה בנעימות ובעריבות, חסידים
אמרו עליו: שניכר בקולו שהוא מגזע לוי בן יעקב,
ותפילותיו עריבות כליו העומד על הדוכן, והוא היה היורד
לפני התיבה בלובלין אצל רבו החוזה, הלחין נוסח תפילה
לימים הנוראים, והרבה ניגוני פולין מקורם מבית מדרשו
של רבי מאיר.

הסתלקותו ומוורשתו

ביום כ"ה תמוז נסתלק רבינו ונטמן בעיר אפטא, השאיר
אחריו: בנו שמיאל מקומו רבי פנחס, ובנו השני רבי ישראל
מסאטשוב, וג' חתניו: רבי יעקב קופלי, רבי מנחם מנדל רובין
מגלאנוב בן הרה"ק רבי אשר ישעיה מראפשיץ זצ"ל, ורבי
אריה לייבוש ניהו מחעלם וטומשאוב, בא"כ לרבינו הב"ח.

אחר הסתלקותו נדפס ספרו הבהיר 'אור לשמים' רמזים
בדרך הקבלה והחסידות, על סדר הפרשיות ומועדי השנה,
סיומי מסכתות, רמזי נישואין, וחידישי גפ"ת וש"ת בהלכה
ואגדה. וראה מה שכותב חתנו רבי מנחם מנדל מגלאנוב
בהסכמתו על הספר בענין דרכו בעת אמירת דא"ח לפני
קהל תלמידיו, וז"ל: 'שבעת שיצאו הדברים מפיו הקדוש
כמעט נתבטל ממצאיות הגשמיות, ושכינה מדרת מתוך
רגונו, וכל דבריו הקדושים היה מה שנשפע לו משמים
בעת ההיא, כאשר שמעתי ממנו כמה וכמה פעמים, אשרי
עין אשר ראו זיו הדרת אור השכינה שהיה שורה על פניו
הקדושים, ואשרי אוזן ששמעו דבריו הקדושים היוצאים
בקדושה ובטהרה'. ספרו נתקבל כאחד מספרי היסוד
בעולם החסידות והעבודה, וכלשון חתנו רבי אריה לייבוש
נייהו מחעלם 'אכן גם הנגלות מדבריו ילהיבו הלבבות
ויטעמו נועם צוף אמרוותי הטהורים'.

יחוס בית אבות

הרה"ק בעל ה'אור לשמים' זצ"ל, חתנו בעל בתו
הרבנית פייגא ע"ה הרה"ק רבי אריה לייבוש ניהו מחעלם
וטומשאוב זצ"ל, חתנו רבי צבי חיים זצ"ל, חתנו רבי משה
זאב פינשטיין מוורשא זצ"ל, חתנו הגאון רבי אברהם אבא
קאסאווסקי זצ"ל ראב"ד בירושלים בבית דינו של ה'אית
רענן', חתנו הגאון רבי שלום לייב אייזנבאך בעל מחבר
ספר 'תכלת מרדכי' ו'באר יצחק' על קדשים וטהרות, חתנו
רבינו הראב"ד פעה"ק הגאון הצדיק רבי ישראל יצחק
הלוי רייזעמאן זצ"ל, חתנו רבינו הגאון הקדוש רבי שלום
מקאמארינא זיע"א בעל ה'מעשה שלום', בנו יבדלחט"א כ"ק
רבינו מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמַּכְתָּ אֶת יְדֶךָ עָלָיו:

(במדבר כז)

כח הסמיכה של הרב לתלמיד

בעת שמכניע עצמו התלמיד לרב כלבנה לשמש בביטול גמור, אזי יתדבקו 'רוחא ברוחא' באהבה עזה, ויאצל מן הרוח אשר עליו' (במדבר יא כח) ונחה על התלמיד, וזה הוא עיקר רב ותלמיד, שהוא יחוד עצום ונורא. וכן קבלנו שהרמב"ם קורא להרב יוסף מיגאש 'רבותי' (שאלה ופקדון פ"ה ה"ה), [לפי] שבעת פטירתו של רבי יוסף אבן מיגאש היה הרמב"ם בן חמש שנים, וקרא אותו וסמך ידו עליו, ונחה רוחו של הקדוש עליו, ועל ידי זה זכה להשגה עצומה ונוראה, ובוה נעשה לו רבו מובהק שלמד רוב חכמתו ממנו.

'נוצר חסד' אבות וד' כי צדיק עליו נאמר 'אור זרוע לצדיק' (תהלים צו יא), כי מנשא את הקשורים בו ומשפיע עליהם הארה עצומה בנפשם, ללמוד תורה לשמה באור וחיות ודביקות, ולהתפלל בנועם אור עליו, כמו שראינו אצל רבותינו מוהר"י מלובלין, ואצל מורי דודי [מוזיטשוב], ופעם אחת השפיע עלי כל כך אור שלא יכולתי עמוד, והוצרתי לבוא לפניו שיקח ממני, וזה עיקר התקשרות תלמיד עם הרב באהבה עזה 'רוחא ברוחא' כדי להשפיע עליו מאורו הרב, וזהו רבי מובהק, כדאיתא בספרים שהרב רבי יוסף מיגאש האיר רוחו על הרמב"ם בנשיקה, ואמר הרמב"ם שהוא רבו מובהק, שעל ידי הופעת רוחו זכה לכל החכמה והמדע.

[ראה בספר 'שם הגדולים' (מערכת מ אות קנ) וז"ל [בדילוג]: הרשב"ץ בתשובותיו (ח"א סי' ע"ב) כתב שהרמב"ם היה תלמיד מוהר"י 'מיגאש, וכ"כ הרמב"ם עצמו פ"ה דשאלה ופקדון 'זכור הורו רבותי רב יוסף הלוי ורבו'. אמנם ספר יחסין כתב, דלא אפשר לומר כן שיהיה הרמב"ם תלמיד מוהר"י 'מיגאש, כי בפטירת הרב מוהר"י 'מיגאש היה לו עשר שנים, כי הר"י 'מיגאש נח נפשיה בשנת תתק"א, ולפי מ"ש רבינו דוד שהרמב"ם נולד שנת תתצ"ג היה לו שבע שנים וכו'. וראה זה חדש שראיתי בספר 'עומר השכחה' פירוש משלי שכתב (בסימן ט"ב) על פסוק 'עטרת זקנים בני בנים', וז"ל כמ"ש על הרמב"ם בשעת פטירת הרא"ף ז"ל נכנס אצלו ונשק ידו והוא כבן ה' שנים, ואמר שלא זכה למה שזכה אלא באותה נשיקה שנשקו וברכו והאציל עליו מחכמתו, עכ"ל. ודברים ככתבן לא יתכן, כי הרמב"ם נולד כשלשים שנה אחר פטירת הר"ף. והקרוב אלי שהענין אמת, רק במקום הר"ף ז"ל מוהר"י 'מיגאש, והיה הרמב"ם בן שבע שנים, והיה קבוע בלב הרמב"ם ואביו שברכת הרב מוהר"י 'מיגאש עשתה פירות, ושכיון מוהר"י הלוי להאציל עליו מחכמתו, ולכן קראו 'רבו למהר"י הלוי. ע"כ].

זוהר ח' יתרו סח.

סמיכת הבעש"ט ותלמידיו הקדושים

מִן הַקִּדּוּשׁ הַזֶּה (הבעש"ט הקדוש) הוסמך מאחיהו השילוני הנביא, וסמך [את] תלמידו אור מופלא רבינו

אדונינו המלך הקדוש רבינו דוב [המגיד ממעזריטש], והוא סמך את תלמידו אור סתום רבינו אלימלך [מליזענסק], ואת תלמידו רבינו יעקב יצחק מלובלין, וגם מרן זה מוהר"ר יעקב יצחק נסמך מהקדוש אלקי רבינו חייאל מיכל [המגיד מלאטשוב]. תלמיד מרן הריב"ש טוב, ומרבינו אלימלך [מליזענסק]. ומרן הקדוש מו"ה יעקב יצחק מלובלין סמך את מורי דורי הקדוש רבינו צבי [מוזיטשוב].

והוא סמך את העני הזה בשבועה להשפיע מאורו ומאור מרן לכל העולם, ומסר לי הכל, 'דבר קטן' היאך לברך את ישראל וגם שם לברך וכו', 'ודבר גדול' מעשה בראשית ומועשה מרכבה (עיין סוכה כח), ובו אני קשור נפש בנפש, והוא רבי ומורי בעולם הזה ובעולם הבא, וברבי ומורי אפסור מזה העולם לחיי העולם הבא בעת שיבוא הזמן, ולעת עתה לאורך ימים טובים.

וגם דודי מורי החסיד השלם הצדיק אא"ק מוהר"ר משה [מסאמבור] הוא קרא אותי בפעם הראשון בשם 'מורה מורינו' בפרשת בהר, וקרא לפני 'או דודו יגאלנו' (ויקרא כה מט) ואמר: עשיתי אותך גואל. ואמר זה באנפין נהירין. ואצל רבינו מו"ר מו"ה יעקב יצחק מלובלין, היה קריאות בשם 'מורה מורינו', ואמירה רכה סמיכה לתלמידיו.

וגם כשהייתי בלובלין עם אבי [הרה"ק רבי אלכסנדר מקאמורנא] זצ"ל, ילד בן תשע הייתי, וראיתי פניו כלפידים, ובעת שפתח הדלת לומר 'כגוונא' ראיתי אש מלהטות על ראשו ואור נפלא. והייתי שם על חג הפסח, ובליל שני אחר הסדר אמר ברוח קדשו: למי אתן הזרוע, ואמר: לקרוב שלי. ולקחו אותי והעמידני לפניו. ואחר כך החזיר ולא נתן, והחזירו אותי למקומי. ואחר כך אמר: למי אתן לקרוב שלי, והעמידני לפניו והחזיר ולא נתן. ואחר כך אמר בפעם השלישית ברעדה וברתת כדרכו: אתן לקרוב שלי. והעמידני לפניו והרכין עצמו עלי ונתן את ידיו עלי, והושיט לי הזרוע. והיה זה לפלא בעיני הצדיקים שישבו שם, כי גם זה נתינת הזרוע היה רגיל ליתן לגדולי תלמידיו, להיותן מוסמכין בסמיכה ובכוח מרן הריב"ש טוב.

ובאמת זה הענין עמד לי לעזר גדול ונורא בעת רבים רודפי יצרי, שעמדתי על עמדי בחזק רב ובעזר השפעות אלהות. ואם יוקשה לך אחי על אריכות דיבורים, שהכרח לי מצד המנגד להוכיח כוחם, שאני נסמך משלושה גדולי עולם, ואין בי פחד משום פגע ונגע, כי כוחי רב ועצום כאריה תקין, והכרח לי לכתוב כך ותדוננו אותי לכך זכות. ואני מוסמך רביעי למרן הריב"ש או שלישי, ודי בזה הכרח וההכרח לא יגונה.

'זיכל הברכה' הקדמה

סמיכת ה'אור המאיר'

וספר 'אור המאיר' באמת הוא בעצמו שבחו מי ימלא, עצמו נוראותיו וקדושתו וחסידותו, מימיו לא שימש בידי וברגליו אלא ביחודים קדושים, והיה מלא אור ושמוחה לשמח אלקים ואנשים ביחודים קדושים, ורבינו הקדוש מוהר"ר דוב בער [המגיד ממעזריטש] סמכו עם כל החברייא...

'נתיב מצותיך' נתיב התורה לא לב

אין להרהר על צדיק גמור מוסמך מתלמידי מרן הבעש"ט

הענין כי יש כמה טעות ומטעין, ו'אשרי אדם מפחד תמיד' (משלי כח יד) ולבבו נשבר לכמה שברים, 'רוח נשברה לב נשבר ונדכה' (תהלים נא יט), ואזי 'אשכון את דכא' (ישעיה נז טו). ויש טפשים כשפירש עצמו מתאווה עולם הזה ומרגיש איזה הארה ואיזה מדריגה, אומר

'אעלה על במתי עב אדמה לעליון' (ישעיה יד יד), וסובר שאין כמותו בעולם, ובוה הולך בדרך רחוקה, ומסאבין ליה בקליפת נוגה קליפה תקיפא טעות של הכל, ומטעין אותו במופתים ובמדריגות של 'עולם התמורה', והוא הולך בדרכים רעים ומשונים, ואומר שיש לו דרך כזה להתפלל אחר חצות היום תפלת שחרית, ומנחה שלש שעות בלילה, ולתקוע שופר בלילה, ואוכל מצה שני שעות על היום.

ודרך חושך הזה הוא מקליפת נגה קליפה תקיפא, וכל זה לאתרחק למקרב לעמא קדישא להתקשר עמהון בזמן תפלה ובתפלת ציבור, והיה מסגף עצמו באלף פרישות, הוא דרך של עץ נרקב המאיר בחשך ואפילה. חוץ מצדיק גמור מוסמך מתלמידי מרן הריב"ש, והוא קדוש ששיכנה שורה עליו, שהדביקות והאהבה מטרידו, והוא באמת מתקשר בעבודה שבלב זה תפלה (תענית ב). כל היום, עליו אין להרהר חלילה וחלילה.

זר זהב' סימן קט ס"ק ב
אבל להתפלל שחרית בזמן מנחה עברין ופושעי ישראל הוא, החושך יכסהו, אם לא יחיד בדורו צדיק הדור מוסמך, עליו אין להרהר.

זוהר ח' ח"ב דף תמט:

מעלת לימוד הקבלה עם שימוש צדיקים מוסמכים

ובלימוד חכמה זאת, עם שימוש צדיקים אמיתים, מוסמכים עד מרן הריב"ש טוב מוסמך מאלהיו ואחיה השילוני, תבין היאך להתנהג בכל דבר, באכילה ושתייה ודבורים, הכל בקדושה וביחודים נפלאים, אחר הפרישות והקדושה והטהרה שעברו עליך על ידי כמה סיגופים. אחר כך תבוא להשכלה נפלאה בקדושה, היאך לעשות הכל ביחודים קדושים באהבת ישראל.

'נתיב מצותיך' הקדמה

התנהגות התלמיד לרבו המוסמך

ובאמת לצדיק גמור מוסמך לצדיק, צריכין התלמידים להרחיב דעתו, כדי שיצא מאין ליש וישפיע עליהם אור וחיות, כמו שעשו תלמידי רבי שמעון בן יוחאי (זוהר תשא קצנ: ועוד) שהאריכו לספר שבח רבי שמעון בן יוחאי בפניו, כדי שיצא מאין ליש וישפיע עליהם. וכן נהגתי מעודי לפני מורי ורבי דודי רבינו צבי הקדוש [מוזיטשוב], כשהיה מגלה לי רזין נפלאין או שמסר לי כתבי חידושי לעיין בהם, הייתי מאריך לספר בשבחו, האיד אף בגן עדן יהיה זה פלא לחדש חידושין כאלו, ובוה נתרבח דעתו, ויאצל מן הרוח אשר עליו ונחה' (במדבר יא כח) על השפל הזה.

ולא כטפשי עולם, כשבאין לפני צדיק מקטינין עצמן ומקטינין את הצדיק, וכל חפצם שידבר הצדיק בקטנות ובשפלות, ובוה נשארם בחושך, ודי בזה לחסידים. 'שמחו ביהוה וגילו חסידים והרגינו כל ישרי לב' (עפ"י תהלים לב יא). ולא יושג זה בתכלית אלא לנשמות קדושים, מאמינים בני מאמינים, צדיקים חסידים קדושים, ודי בזה.

וזהו שאמרו 'הריני כבן עזאי' (קידושין כג), 'הריני כרבי עקיבא'. וזהו מגדול אהבה 'צמאה לך נפשי' (תהלים סג ב), ובראו נשמות גרים, ובדיחא דעתן, ודעת קונם היה בס שיצא מאין ליש לברוא עולם. וכן הצדיקים בגדול אורם, לפעמים למוצת העולם יוצאין מאין ליש לשורש [כדי] לחדש עולם שלהם בטוב, ובלבד שיהיה צדיק גמור מוסמך, ולא תתטפש חלילה וחלילה לידימות להם כל עוד שאינך במדריגה הזאת.

'נוצר חסד' אבות ו